

niet weg dat de Maaslinie al aan het eind van de eerste oorlogsochtend had opgehouden te bestaan.

*

Wat was gebeurd met de Duitse pantser trein die tot achter de Peel-Raamstelling tot bij de halte Zeeland was opgestoomd en hoe was het het Duitse bataljon vergaan dat daar kort na half vijf de goederentrein die de pantser trein volgde, verlaten had?

De pantser trein reed, met een aantal vurende Duitsers er in, een klein uur later terug. Toen zaten bij de Peel-Raamstelling de stalen balken van de asperge-versperring in de voetstukken. De trein derailleurde; veel verder zou hij toch niet gekomen zijn, want tussen Peel-Raamstelling en Maas waren inmiddels de bruggen opgeblazen. Een deel van het bataljon dat uitgestapt was, snelde naar de stelling (hier niet veel meer dan een kanaal met flinke hindernissen en met bunkers aan de westelijke oever) en verdreef de totaal verraste en verbouwereerde Nederlandse verdedigers die geen seconde met een aanval in de rug rekening gehouden hadden, uit een stelling gedeelte ter weerszijde van de spoorweg dat ongeveer drie kilometer lang was. Een ander deel van het Duitse bataljon rukte op in de richting van een afdeling veldartillerie die op enige afstand achter de Nederlandse stelling stond. Negen oude kanonnen waren het, van het type 8-staal dat wij al eerder noemden. Drie aan drie stonden ze opgesteld. Snel werden ze omgedraaid en, de twee achterste batterijen over de voorste schietend, losten ze salvo op salvo:

'Wild wordt er gezwoged. Op zij! bangg! - achteruit steigert het kanon - 'pak an, naar voren!' - de kanonniërs zwoegen hem weer op z'n plaats - tegelijk worden nieuwe brisantgranaten aangesleept - 'Open dat sluitstuk!' - hete walm slaat in 't gezicht, kan niet verdommen - 'laden!' - er in die granaat - dèngg, dicht! - tegelijk geeft de richter al de richting - 'gooi om die staart - naar rechts - nog iets - zo schiet ik net langs die boom' - klaar - eraf! opzij! - 'bukken jullie daar!' - ruk - bangg!

- bangg bangg -

'Vijftig meter terug' . . .

Het begint goed te gaan - als we het maar halen -'¹

Ze haalden het, de zwoegende artilleristen. Die aanval werd niet doorge-

¹ H. A. Robbé Groskamp in (RvO) *Dagboekfragmenten 1940-1945* (1954), p. 12.